

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти		Форма навчання	Форма навчання: інституційна	Навчальний рік/семестр	2021/2022
-----------------------------	--	-----------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Радіобіологія
Кафедра	Математики та інформатики
Освітня програма	
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: вибіркова Кількість кредитів: 4 Лекції: 16 Практичні (семінарські) заняття: 14 Лабораторні заняття: не передбачено Самостійна робота: 90
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Месарош Лівія Василівна кандидат фіз.-мат. наук e-mail: meszaros.livia@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	Радіобіологія
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	<p>Анотація</p> <p>Дисципліна «Радіобіологія» належить до теоретичної основи сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в області фізико-математичних наук. Курс Радіобіологія потрібно вивчати з урахуванням специфіки кожного окремого виду діяльності у сфері використання ядерної енергії та видів робіт з джерелами іонізуючого випромінювання.</p> <p>Мета:</p> <p>сформувати у студентів знання, вміння і навички, необхідні для усвідомлення і раціонального використання понять, законів і методів радіобіології, як предмету вивчення, і як засобу для вивчення інших предметних областей. загальні питання щодо дії іонізуючого випромінювання на</p>

організм людини, взаємодії іонізуючого випромінювання з речовиною; основи дозиметрії; дотримання основних принципів радіаційного захисту і безпеки; вивчення норм, правил, стандартів з радіаційної безпеки.

Завдання:

є формування теоретичних знань та практичних навичок у відповідності до поставленої мети.

загальні компетентності:

ЗК 1 Здатність розвивати учнів критичного мислення

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 11. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні

ЗК 6 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 3 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу..

фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 17 Здатність до самоосвіти, самовдосконалення, саморелізації в професійній діяльності та до конкурентної спроможності на ринку праці.

ФК 5. Здатність застосовувати методи абстракції, узагальнення, математичні методи, методи формальної логіки на основі досвіду і практики.

ФК 11. Розуміти явища, що спостерігаються та побачити закономірності нових явищ

Програмні результати навчання:

ПР1 Розуміння змісту і загальних властивостей інформаційної безпеки та правової інформації, зокрема проблем захисту даних та права інтелектуальної власності.

ПР17 Застосувати методологію і методику, цифрові технології наукових досліджень в галузі освіти, предметних спеціальностях середньої освіти-фізики

ПР 16 Здійснювати перетворення даних з різних джерел за допомогою інформаційних процесів, використовувати цифрові технології в освітньому процесі в галузі освіти/фізиці.

Основна тематика дисципліни

Тема 1. Основні поняття радіобіології

Тема 2. Радіоактивність. Закони радіоактивного розпаду

Тема 3. Ядерні реакції. Ядерні перетворення під дією α -частинок, протонів, нейтронів, квантів. Поділ ядер

Тема 4. Взаємодія ядерного випромінювання з речовиною.

Тема 5. Взаємодія ядерного випромінювання з живими організмами

	<p>Тема 6. Основні поняття фізики ядра і елементарних частинок.</p> <p>Тема 7. Види іонізуючого випромінювання</p> <p>Тема 8. Захист від іонізуючого випромінювання</p> <p>Тема 9. Вимірювання радіоактивного випромінювання. Біологічна ефективна доза</p> <p>Тема 10. Катастрофа на ЧАЕС. Наслідки катастрофи на ЧАЕС. Атомні катастрофи у світі</p>																												
<p>Критерії контролю та оцінювання результатів навчання</p>	<p>Навчальні досягнення із дисципліни «Радіобіологія» оцінюються за модульнорейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.</p> <table border="1" data-bbox="657 674 1398 1890"> <thead> <tr> <th rowspan="2">Сума балів за всі види навчальної діяльності / Tanulmányi összpontszám</th> <th rowspan="2">Оцінка ECTS / ECTS osztályzat</th> <th colspan="2">Оцінка за національною шкалою / Osztályzat a nemzeti skála szerint</th> </tr> <tr> <th>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики / vizsga, évfolyammunka és gyakorlat esetén</th> <th>для заліку / beszámoló esetén</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно / jeles</td> <td rowspan="5">зараховано / megfelelt</td> </tr> <tr> <td>82-89</td> <td>B</td> <td rowspan="2">добре / jó</td> </tr> <tr> <td>75-81</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>64-74</td> <td>D</td> <td rowspan="2">задовільно / elégséges</td> </tr> <tr> <td>60-63</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35-59</td> <td>FX</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання / elégtelen a pótvizsga lehetőségével</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання / nem felelt meg, a pótbeszámoló lehetőségével</td> </tr> <tr> <td>0-34</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни / elégtelen, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével</td> <td>не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни / nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével</td> </tr> </tbody> </table> <p>До заліку допускаються студенти, які відвідували лекційні та практичні заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу,</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності / Tanulmányi összpontszám	Оцінка ECTS / ECTS osztályzat	Оцінка за національною шкалою / Osztályzat a nemzeti skála szerint		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики / vizsga, évfolyammunka és gyakorlat esetén	для заліку / beszámoló esetén	90 – 100	A	відмінно / jeles	зараховано / megfelelt	82-89	B	добре / jó	75-81	C	64-74	D	задовільно / elégséges	60-63	E	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання / elégtelen a pótvizsga lehetőségével	не зараховано з можливістю повторного складання / nem felelt meg, a pótbeszámoló lehetőségével	0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни / elégtelen, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни / nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével
Сума балів за всі види навчальної діяльності / Tanulmányi összpontszám	Оцінка ECTS / ECTS osztályzat			Оцінка за національною шкалою / Osztályzat a nemzeti skála szerint																									
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики / vizsga, évfolyammunka és gyakorlat esetén	для заліку / beszámoló esetén																										
90 – 100	A	відмінно / jeles	зараховано / megfelelt																										
82-89	B	добре / jó																											
75-81	C																												
64-74	D	задовільно / elégséges																											
60-63	E																												
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання / elégtelen a pótvizsga lehetőségével	не зараховано з можливістю повторного складання / nem felelt meg, a pótbeszámoló lehetőségével																										
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни / elégtelen, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни / nem felelt meg, a tárgy újrafelvételének kötelezettségével																										

	<p>виконали запропоновані реферативні роботи, і накопили мінімум 60% балів на протязі одного семестру.</p> <p>Важливою передумовою допуску до заліку є відпрацювання пропущених лекційних занять.</p> <p>Контроль проводиться, як правило, шляхом письмового виконання індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки. У процесі оцінювання навчальних досягнень з курсу застосовуються такі методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; - методи письмового контролю: розрахункова контрольна робота, модульна контрольна робота, самооцінка, самоаналіз
<p>Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>Політика щодо академічної доброчесності</p> <p>Усі види письмових робіт перевіряються на наявність плагіату і є такими, що виконані при наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p> <p>Технічне та програмне забезпечення</p> <p>Викладання навчальної дисципліни відбувається на основі таких складових методичного забезпечення:</p> <ul style="list-style-type: none"> · друковані джерела, що відображають зміст науки ; · електронні джерела, що відображають зміст науки, · мультимедійні презентації до навчальних занять · навчальні відеофільми, відеофрагменти лекцій.
<p>Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fizika. Csákány Antal, Flórik György, Gnädig Péter, Holics László, Juhász András, Sükösd Csaba, Tasnádi Péter. Első magyar nyelvű. Akadémiai Kiadó, Budapest. digitális kiadás: 2017. 2. Lumniczky Katalin, Sáfrány Géza. A radioaktív sugárzás rövid és hosszú távú biológiai hatásai. http://eduvital.net/files/biol-hatteranyag/Safrany_Radioaktiv%20sugarzas 3. Sugárbiológia. Pesznyák Csilla Sáfrány Geza Typotex Budapest, 2016. 521. 4. Е.В. Шпольський. Атомна фізика, т.1. Вступ в атомну фізику. -М. Наука, 1984. 552 с. 5. Klementis I, Lumniczky K, Kis E, Szatmári T, Antal S and S'áfr'any G: The transgenerational mutagenic and carcinogenic effect of ionising radiation. Central European J. Occupation EnvironMed. 10:p235-245. 2004

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою ЗУІ
Протокол № „9” від „23” грудня 2020 р.
Ф-ДК-РП1